

Take courage

Taler

Dagfinn Høybråten

Dato

10 mars 2007

Sted

Molde

Omstendigheter

Landsstyremøte i Kristelig Folkeparti

- 1 I take courage - sa den berømte britiske parlamentarikeren William Wilberforce.
I take courage - jeg fatter mot - og han fortsatte: - og jeg bestemmer meg for å
glemme frykten, og går framover med faste skritt - i full visshet om at min sak vil
ta meg gjennom, og at jeg med klare prinsipper skal kunne forsvare hvert forslag,
5 og nå fram til det ene mål: Den totale avskaffelse av slavehanden.

Vi skriver tirsdag 12. mai 1789 - og Wilberforce leder an i det første slaget i det
britiske parlament i kampen mot slaveriet. Wilberforce, vokste opp i en britisk
overklasse som mottok store inntekter fra slavehandelen. Men etter møte med
10 den metodistiske vekkelsen i England og inspirert av frontpersoner i en gryende
antislaveri-kampanje, ble Wilberforce den fremste politiske røsten for å avskaffe
slavehandel.

Det var ingen enkel oppgave. Han ble motarbeidet. Utskjelt i pressen. Og
15 mottok drapstrusler. Han tapte denne første runden i 1789. Året etter fremmet
han samme forslag, og året etter, og slik fortsatte han * I 1796 var han nære ved å
vinne. Men motstanderne i parlamentet bestakk noen av Wilberforce sine mer
lunkne meningsfeller med gratis operabilletter den kvelden avstemningen skulle
være - og det ble et nytt nederlag for Wilberforce.

20 Så - 23. mars 1807 - etter 18 års kamp i parlamentet - var dagen kommet. Tiden
var overmoden - og Wilberforce fikk sin første store seier da Parlamentet vedtok
å forby all slavehandel i det britiske imperiet. I disse dager feirer vi 200 års
jubileum for denne milepælen i både britisk og verdens historie.

25 20 år senere, etter nesten 50 års kamp, fikk han også oppleve at en lov om
frigivelse av samtlige slaver i det britiske imperium ble vedtatt. Det var tre dager

før han døde. Hans kamp for menneskeverdet hadde vunnet nok en seier.

30

Wilberforce er et forbilde for meg. Han stod grunnfestet i det kristne menneskesyn og verdigrunnlag. Han omsatte denne overbevisningen til praktisk politisk handling. Han stod rakrygget gjennom motstand og tilbakeslag. Og han vant!

35

I historiens lys står han fram blant de største personligheter som har levd i Storbritannia, men i sin samtid var både han og synspunktene hans omstridt.

40

I take courage - det skal også være vårt motto når vi går på barrikadene for vår tids utfordringer mot menneskeverdet. Gang på gang - hver eneste stortingsperiode - gjennom de siste tretti år har vi fremmet forslag til vern om ufødt liv. Sist for noen uker siden. Kun en representant fra Senterpartiet - i tillegg til våre egne - støttet forslaget om at retten til liv skal grunnlovsfestes. Det er skremmende.

45

Men vi gir oss ikke. Vi fatter mot. Og vi fortsetter å stille de grunnleggende etiske spørsmålene om det ufødte livets stilling i vårt samfunn. Skal vi akseptere at menneskelivet reduseres til et middel for å hjelpe andre? Skal vi akseptere at det blir mulig å velge - eller velge bort - barn med spesielle egenskaper?

50

Vi deler engasjementet for de muligheter bioteknologien gir. Men vi kan ikke akseptere at luftige vyer om utvikling av medisinsk industri skal overkjøre respekten for menneskeverdet. Om knappe 2 måneder skal Stortinget ta stilling til forslaget om ny bioteknologilov. Tiden fram dit skal vi bruke godt.

55

Vi skal utfordre Senterpartiet og SV: Ønsker dere et samfunn der man ikke bare kan velge om man skal få barn - men også hvilket barn man skal få? Og vi skal utfordre Fremskrittspartiet: Er det slik at funksjonshemmede og deres organisasjoner tar feil når de frykter at det gjennom det nye lovforslaget stilles spørsmål ved deres livskvalitet og muligheter for å leve et verdig liv?

60

Vår kamp mot sorteringssamfunnet må og skal ikke stoppe etter de første ukene i et menneskeliv. Kampen for menneskeverdet til barn med funksjonshemming blir kun troverdig hvis vi har et like brennende engasjement for barna og deres familier også etter fødselen.

65

Helsetilsynet la denne uken fram en rapport om oppfølgingen av funksjonshemmede barn i norske kommuner og i spesialisthelsetjenesten. Det var en knusende dom. Og den gjorde meg opprørt. "Tilfeldigheter bestemmer om funksjonshemmede får den hjelpen de trenger", sier tilsynet. "Ofte har foreldrene selv den koordinerende rollen, og mange av dem sliter seg helt ut. Det er uverdig", konkluderer rapporten.

Det er en virkelighet som dessverre mange foreldre med funksjonshemmede barn kjenner seg igjen i.

Hvis et funksjonshemmet barn og deres familie skal få den individuelle tilpasning og oppfølging som de har rett til, både i juridisk og moralsk forstand, er det mange ulike offentlige kontorer og tjenesteytere som på en eller annen måte må bringes inn i familiens hverdag. Her ser dere et konkret eksempel på situasjonen til en familie med et funksjonshemmet barn.

Ulike enheter i spesialisthelsetjenesten har ansvar for oppfølging av hver sine områder. NAV - arbeids og velferdsforvaltningen skal stille opp med ulike stønader og hjelpemidler - etter søknad. I den lokale kommune er det en lang rekke med tjenesteleverandører - barnehage, fastlege, helsestasjon og flere andre, som trenger kunnskap om barnet og familiens behov.

I sentrum for dette står barnet og familien. De skal følge opp at barnet virkelig får de ytelsene det har krav på. De skal sørge for at de enkelte som er involvert har den informasjonen som trengs. De skal sørge for at ulike søknader både er dokumentert og levert. Og aller viktigst: De skal ha tid til å gi barnet den omsorgen det trenger og fortjener - rett og slett ha tid til å være en vanlig familie.

Ikke rart at dette sliter på mange! Småbarnsforeldre flest kjenner nok tidsklemma. Men foreldre med funksjonshemmede barn har store tilleggsutfordringer.

Derfor foreslår vi at alle sykehus skal ha ansatt en egen fagperson på barneavdelingene som kan være rådgiver for familier som har fått, eller ventet et barn med funksjonshemming.

Og derfor foreslår vi at kommunene skal ha en fagperson som kan ta på seg

koordineringsansvaret på vegne av familien. En person som har oversikt over de ulike tjenestene som finnes både i det kommunale hjelpeapparatet og i spesialisthelsetjenesten, som kan være behjelpelig med å fylle ut søknader, og
110 som kan sikre at den individuelle planen faktisk blir en realitet. I dag må den enkelte familie koordinere det offentlige tilbudet. Slik kan det ikke være. Det offentlige må koordinere tilbudet inn mot den enkelte familie.

Omsorgsmeldingen er full av gode intensjoner og ønskemål. Vi vil videre. Vi vil
115 fylle den med handling. Dette er konkrete tiltak som vil gjøre hverdagen bedre for familier som trenger avlastning og tid til det viktigste, nemlig barnet sitt. Jeg nekter å tro at ikke regjeringen og Arbeiderpartiet vil være med å realisere dette! La gode intensjoner følges opp med handling! Det fortjener barna, og familiene!

120 Når vi tok initiativ til en bred politisk samling om en bedre eldreomsorg, var det fordi vi vil ha en forpliktende plan som merkes gjennom handling, gjennom kvalitet og gjennom tjenestevillige hender. Vi utfordret regjeringen og alle partiene og fikk positive svar. Statsministeren gikk på banen og ga oss støtte.
125 Helseministeren fulgt opp med invitt til partiene og honnør til KrF. Vi var sikre på at vi skulle få bred enighet om en at den generelle omsorgsmeldingen skulle følges opp med en forpliktende plan med penger. Men så kom sannhetens øyeblikk. Straks ordet "forpliktende" kom på bordet, skygget regjeringspartiene banen. Vi må nå fastslå at Regjeringen mangler vilje til å forplikte seg på
130 eldreomsorgen.

De det gjelder er blitt oppholdt med godt snakk i ett år. Resultatet er bare utredninger. Ikke noen forpliktende plan med penger. De eldre, deres familier, kommunene og de ansatte i sektoren vet ikke hva de har å forholde seg til fra ett
135 år til et annet. For KrF har det vært en svært dårlig samarbeidserfaring med denne regjeringen. Det kan vi leve med. Men kan regjeringen leve med en slik ansvarsfraskrivelse? Kan Jens Stoltenberg leve med det; han som i valgkampen sa at det ikke skulle gis en krone til skattelette før det skinte av eldreomsorgen?

140 Og Sylvia Brustad: Som sto her i dette landsstyrets forrige møte og skrøt samarbeidet med KrF om eldrepolitikken opp i skyene. Nå sier hun at det er KrF som ikke ville forplikte seg! Nei, statsråd. Det er ikke sant. Og du vet det. KrFs krav om en forpliktende satsing har vært der fra dag en. Vi samlet støtte fra hele opposisjonen. Det var regjeringspartiene som sa nei. Til stor skuffelse for

landets eldre, deres familier, og ansatte i pleie og omsorg som hadde satt sin lit til løftene om en skinnende eldreomsorg.

Torsdag denne uken var den internasjonale kvinnetdagen. I det etter hvert tradisjonsrike 8. mars-toget var det i år en ny deltaker - nemlig Frelsesarmeen. Hele armeens ledelse, både kvinner og menn, stilte opp under parolen om å bekjempe vår tids menneskehandel - prostitusjon. Kampen mot prostitusjon og organisert menneskehandel er en kamp mot vår tids slaveri - et slaveri som skjer midt i vårt eget samfunn. Jeg er helt sikker på at både William Wilberforce og William Booth - Frelsesarmeens grunnlegger - ville manet til politisk innsats mot dette slaveriet hvis de hadde levd i dag. Men vi kan - og vi skal - føre denne kampen videre.

Kampen mot prostitusjon og organisert menneskehandel må føres på flere plan. Det viktigste er sosialpolitiske tiltak. Mennesket først. Det må være rettesnor også for denne kampen. Vi må ta vare på ofrene for denne trafikken hvis kampen skal vinnes. KrF fremmet i tiltakspakken mot menneskehandel i fjor flere konkrete forslag for å hjelpe ofrene til et verdig og meningsfullt liv. Vi ønsket blant annet oppsøkende, lavterskel terapitilbud i de største byene, og økt støtte til de frivillige organisasjonene som driver oppsøkende virksomhet mot prostitusjonsmiljøene.

For det andre tror jeg at et forbud mot kjøp av seksuelle tjenester vil redusere grunnlaget for prostitusjon, og dermed vil et slik forbud også gjøre menneskehandel og prostitusjon mindre lukrativt for bakmenn og organiserte kriminelle. Vi må gjøre det vanskeligere å tjene store penger på salg av mennesker. I dag vet vi at Norge er attraktivt for halliker og menneskesmuglere. Vi kan ikke leve med dette! Det er et positivt signal at regjeringen i handlingsplanen mot menneskehandel sier at de vil vurdere å gjøre kjøp av seksuelle tjenester ulovlig. Gjennom lovverk formidler vi også holdninger. Men også her krever KrF mer enn utredninger. Vi krever handling og forpliktelse.

For det tredje dreier kampen mot menneskehandel seg om å sørge for offentlig fokus mot menneskeskjebnene - ofrene for kyniske bakmenns profittjag. Undersøkelser tyder på at omfanget av prostitusjon og menneskehandel er blitt redusert i perioder det har vært et særlig fokus på dette i media. Derfor skal vi fortsette å bruke talerstolene vi disponerer, både i Stortinget og kommunestyre til å stille spørsmål om handlingsplanen mot menneskehandel faktisk blir fulgt

185 ordentlig opp. Og til slutt: Våre hovedmotstandere er bakkmennene, organisatorene og hallikene - de som beriker seg gjennom grovt misbruk av andre. Politiet må få sterkere virkemidler tilgjengelig for å ta disse. Det må åpnes for både romavlytting og hemmelig ransaking i slike saker.

190 Så må vi samtidig huske: En avgjørende grunn til at det finnes et marked hvor unge jenter kynisk lokkes og bedras til å bli ofre for sexindustrien er at de samme jentene ikke har muligheter til å tjene til livets opphold hjemme. Det alene bør være grunn nok til at KrF fortsetter å kjempe for at Norge skal være et foregangsland når det gjelder utviklingspolitikk. Vi skal motarbeide
195 menneskehandelen i vårt hjemland, først og fremst gjennom sosialpolitiske tiltak, og vi skal forebygge den i kvinnes hjemland gjennom vårt internasjonale bistands - og solidaritetsarbeid.

En av William Booths sine store sosialpolitiske seire var nedkjempelsen av
200 helsefarlige arbeidsforhold på en fabrikk som produserte fyrstikker - ved navn Bryant & May. Han brukte to strategier: For det første fikk han skapt stor offentlig oppmerksomhet om hvordan kvinnene ble behandlet, og hvordan fabrikkledelsen satte deres helse på spill. For det andre startet han selv en konkurrerende fabrikk som nettopp viste hvordan en kunne produsere
205 fyrstikker - lønnsomt - med verdige lønns og arbeidsforhold for arbeiderne. Og Booth vant også dette slaget. Bryant & May ble tvunget til å oppgi sine høyst uetiske produksjonsmetoder.

Vi må stimulere levedyktig næringsvirksomhet i verdens fattige land hvis vi skal
210 lykkes i kampen for en rettferdig fordeling. Det er hovedmålet i seg selv - men det vil også bidra til å stoppe handelstrafikken fra sør til nord hvor menneskekroppen er handelsvare.

KrF har nylig tatt et initiativ i Stortinget for å forbedre u-landenes
215 handelsbetingelser med Norge. En del av verdens aller fattigste land har nulltoll ved import til Norge, men mange u-land som så vidt har beveget seg fra å være et minste inntektsland til å bli et nesten - minsteinntektsland møter i praksis samme tollmurer som alle andre land når de ønsker å selge landbruks- eller tekstilvarer til Norge. Og - det er et sentralt poeng: mange av de varene vi da
220 snakker om er varer som absolutt ikke er viktige for å kunne ha et levedyktig landbruk selv. Vi er overbevist om at vi kan gjøre mer, bli mer u-landsvennlig i vår praksis. Derfor har vi fremmet forslag om en gjennomgang av de ulike

225 tollsatsene som fattige u-land møter, med sikte på avvikling eller betydelig reduksjon av tollsatsene. Vi forventer støtte fra regjeringspartiene. Her trenger vi mer enn utredning. Vi trenger handling og forpliktelse.

230 Vi går til lokalvalg til høsten med parolen "trygg oppvekst" plassert på alt vært materiell. Det rommer mye - også trygghet mot vilkårlig vold når unge beveger seg i det offentlige rom. I det siste har vi blitt møtt med mange avisoverskrifter som forteller oss at følelsen av utrygghet er reell, og omfattende. En av tre tør ikke gå ut på kveldstid i våre byer i helgene.

235 Unge kvinner advares mot å gå i mørke og folketomme gater i Oslo, og til å sjekke at de ikke blir forfulgt når de låser seg inn i leiligheten en sen kveldstime.

240 Og faren for umotivert vold er ikke kun et hovedstadsfenomen. I Kristiansand sier politistasjonssjef Ole Hortemo at han følte det mye tryggere å la sin 17 årige datter gå i sentrum av Beograd enn i Kristiansand. Utlivet i Sørlandets hovedstad er ifølge politistasjonssjefen mer preget av utagerende fyll og rus.

245 Selv var Bjørg Tørresdal og jeg forrige helg i Stavanger på "pub til pub runde" - ifølge Vårt Land. Nå ble nok ikke skjenkestedene veldig mye rikere etter våre besøk, siden vi var ute i gatene fra start til slutt. Men vi ble rikere på inntrykk. Da vi startet var politiet allerede på plass for å forhindre bråk.

250 Følelsen av utrygghet er ikke utslag av overspente reaksjoner. Det er god grunn til å ta det på alvor. Årlig påføres 115 000 mennesker fysisk skade av fulle personer, og kvinner rammes oftere enn menn.

255 Synlig politi i gatene i sentrum er viktig for å forebygge alkoholisert vold. Da rimer det dårlig når det for eksempel skal stå flere titalls stillingshemler vakante i Oslo i hele 2007, og alle ledige stillinger skal holdes vakante i 3 måneder på grunn av stramme økonomiske rammer. En styrking av politiets ressurser er nødvendig for en troverdig bekjempelse og forebygging av vold. En styrking av ressursene er også nødvendig for å få en raskere pågripelse av gjerningsmannen i voldtektssaker og få avviklet vitneavhør mens så mange viktige detaljer som mulig fortsatt huskes.

260 Styrking av politiressursene er derfor ett av flere viktige tiltak i den tiltakspakken for trygghet som KrF fremmet i Stortinget denne uka, med 16 konkrete forslag

for å skape økt tryggheten ved å være ute i byene på sen kveldstid.

265 Vi er ikke det eneste partiet som ber om mer penger til politiet, eller om strengere straffereaksjoner mot vold.

Det gjør de alle. Men i motsetning til dem ønsker vi også tiltak som vil redusere behovet for mer politi. Vi tør der de andre tier. Vi vil ha handling og
270 forpliktelse.

Alle vet det og forskerne har i årevis dokumentert det: rus - og alkohol i særdeleshet - er den viktigste årsaken til volden som skjer i tilknytning til skjenkesteder. Når skal de andre partiene begynne å ta konsekvensene av denne
275 kunnskapen?

Økningen i alkoholisert vold har skjedd parallelt med økningen i antall skjenkesteder og økningen i alkoholforbruk. Lokalpolitikere fra de partiene som har tillatt frisleppet i skjenkepolitikken er medskyldige i voldsbølgen. I en
280 bred undersøkelse som ble offentliggjort forrige uke slås det fast at dersom alkoholforbruket øker med ytterligere en liter pr nordmann, vil volden øke med 8 %.

Og politiet bekrefter det. Det mest effektive tiltaket for å begrense alkoholisert vold - som kommunene selv rår over - vil være mer effektiv skjenkekontroll og mindre tilgjengelighet. Det betyr konkret å slutte skjenkingen tidligere og være mindre slepphendte med bevillinger i områder preget av uro.

Men den åpenbare sammenhengen er det noen som nekter å se. For å sitere
290 lederen i Politiets Fellesforbund, Arne Johannessen: "Man må være villig til å diskutere alkoholpolitikk hvis man vil diskutere kriminalpolitikk. Mange politikere ønsker ikke å se sammenhengen mellom alkohol og kriminalitet, uten at jeg skal nevne Frp" Sitat slutt.

295 Det blir en viktig oppgave for KrF å påpeke i lokalvalgkampen til høsten at hvis vi virkelig vil bekjempe vold i byer og tettsteder, hvis vi virkelig ønsker tryggere bysamfunn, ja da er første forutsetning å få parkert Fremskrittspartiets alkoholpolitikk på sidelinjen! Og jeg appellerer til Erna Solberg og Høyre som nå prøver å finne seg selv: Finn fram den sosiale profilen igjen og ta et oppgjør
300 med feilgrepene i skjenkepolitikken.

Trygg oppvekst. Det handler om så mye. Ikke minst handler det om hvilken stand vi overleverer naturen og miljøet til de neste generasjoner - Hvordan vi følger opp våre miljøforpliktelser som nasjon og som lokalsamfunn. Derfor hadde landsstyret i går en omfattende behandling av klimaspørsmålet der vi blant annet bekreftet vår målsetning om 30 % reduksjon av CO2 utslippene i forhold til 1990 nivå innen 2020.

Trygg oppvekst handler om barnehageplass til de som trenger det. De siste dagene har vi vært vitne til utrolige krumspring fra SV-topper som har startet et lett kamuflert tilbaketog fra garantiene gitt i valgkampen. Etter at miljøvernministeren ble grundig satt på plass for å ha garantert en minst like offensiv klimapolitikk som EU, har kunnskapsministeren funnet en ny tellemåte for barnehagebehovet, slik at det kan oppfylles raskere. Og siden det er usikkert om barnehageløftet kan innfris, har Kristin Halvorsen i stedet avlyst sitt eget rakryggede løfte om å gå av dersom det ikke blir full barnehagedekning. Slikt er ikke egnet til noe annet enn rive ned respekten for politikk og politikere.

Trygg oppvekst handler også om en sikker verdiforankring. Knappt noe politisk spørsmål har jeg fått så mange reaksjoner på den senere tid som framtiden for den kristne formålsparagrafen i skole og barnehage. Mange som er veldig usikre på hva Øystein Djupedal vil finne på her, sett i lys av hans tidligere utspill.

Dagens formålsparagraf er ikke den eneste måten å formulere seg på. Men vi har vært, og vil fortsette å være tindrende klare på ett punkt: Den offentlige skolen og barnehagenes forankring i de kristne grunnverdiene må bestå.

De vist sin slitestyrke i mange generasjoner, og trengs mer enn noen gang. De er kjent, og har en bred tilslutning langt ut over de som jevnlig frekventerer kirker og kristne forsamlingslokaler. På Dagbladets side for elektroniske underskriftsaksjoner - opprop.no - er det 19375 underskrifter som støtter kravet om fortsatt kristen formålsparagraf. Oppropet om livssynsnøytral formålsparagraf fikk 15 underskrifter sist gang jeg var inne og sjekket *

Jeg tror at de 19375 underskriftene bare er en mild bris - i forhold til den stormen som vil komme fra folk om Djupedal skulle falle for fristelsen å introdusere en ny og krampaktig såkalt "nøytral" verdiforankring - * hva nå enn det er for noe.

Dette handler om vår identitet som nasjon. Norge har en kristen identitet. Denne identiteten skal vi ikke viske bort, bare fordi vi har fått et større innslag av andre kulturer og religioner her i landet. Det er en naiv og farlig vei som
345 Norge ikke må slå inn på. Jeg er dypt urolig for at vi for tiden har en regjering og en kunnskapsminister som ikke forstår dette.

"Hva har egentlig FN gjort for verdensfreden?" spurte FrPs leder, Siv Jensen, megetsigende på partiets siste landsstyremøte. Med formuleringer som nærmet
350 seg forakt sa hun adjø til "FN-sporet".

Det gjorde for øvrig FrP også da statsminister Bondevik fikk alle partienes støtte i Stortinget da han våren 2003 fastholdt FN-sporet og sa at Norge ikke kunne støtte en krig mot Irak. Alle partienes støtte, ja, unntatt ett. FrP valgte
355 krigssporet, og vraket FN-sporet.

For min del fulgte jeg FN-sporet forrige uke. Jeg så FN i aksjon; på bakken. Jeg kom fra et av verdens rikeste land - til et av de fattigste.

360 Jeg besøkte Malawi. Et lite land midt i den sørlige delen av Afrika. Selv kaller de landet sitt for "Afrikas varme hjerte". Det var også min erfaring: Stekende varmt klima. Varme hjerter. Og store lysende afrikanske smil.

Ja, det gjorde inntrykk: Smilet og latteren. Sangen. Gleden og iveren - midt i nød
365 og elendighet. Kontrastene: Håpløsheten hos den som ligger døende i Aids - og sang og gledeshyl fra barn på vei hjem fra skolen. Og den fantastiske innsatsen fra lokale helsearbeidere - og FNs lokale personell for menneskeliv og menneskeverd - for verdensfred.

370 Besøket i Malawi ble gjort i forbindelse med mitt engasjement i GAVI - Det internasjonale vaksinefondet. En organisasjon startet for å bedre helsen, redusere barnedødeligheten og gi vaksiner mot noen av de største barnedreperne i verden: Vanlige barnesykdommer som norske barn rutinemessig blir vaksinert mot.

375 Vi er kåret til det beste land i verden å bo i - Der lever 2 av 3 på landsbygda i ekstrem fattigdom.

380 Gjennomsnittlig levealder ligger i Norge rundt 80 år - i Malawi er den under halvparten.

I Malawi dør ett av fem barn før de fyller fem - på grunn av dårlig helsestell, feilernæring og sykdommer som malaria.

385

Ett av to barn er kronisk feilernærte.

1 million barn er foreldreløse. Halvparten av barna har mistet en eller begge foreldrene på grunn av HIV/Aids.

390

Man er sin egen lykkens smed - heter det i ordtaket. Det stemmer ikke hele veien. Mye er avgjort av hvor du er født *

395

"Hvis folket ikke har brød, hvorfor kan de ikke bare spise kaker?" Spurte den franske dronningen Marie Antoinette * faktisk før de kappet hodet av henne.

400

Filmen om Marie Antoinette går på norske kinoer for tiden. Og selv om vi rister på hodet over den ekstreme avstand og mangel på forståelse hun viste over de som led like utenfor slottsmurene - så er det noe "Marie Antoinetteskt" over den vestlige verdens holdning til de fattigste i verden.

Det er ingen som med hånden på hjertet kan se på Afrika og konkludere med at noe lignende noensinne ville tillates å skje noe annet sted i verden.

405

I alle fall ikke her.

I Europa.

I Amerika.

410

Eller i Australia.

Aldri i livet!

415

Mens jeg var på reise utviklet det seg et reglerett snøkaos på Sørlandet. Og hundrevis ble sittende fast med bilen på grunn av snømengdene.

420 Jeg registrerte at Samferdselsministeren la hele skylden for det ekstreme snøfallet på Sørlandet på Bondevik regjeringen. Det var kanskje noe lettvindt. Det er greit å ha respekt for våre kontakter oppover, men det får være grenser*

425 Omtrent samtidig opplevde vi å bli sittende fast i regnvåt leire på vei ut til landsbyen Msumwa. En liten avsidesliggende landsby nær Malawisjøen for lokalkjente *

430 Til slutt kom vi fram til Msumwa. Målet for turen var å se hvordan vaksiner blir brakt ut til mest avsidesliggende områder av landet. Her hadde man en utpost som to eller tre helsearbeidere syklet ut til en gang i måneden - for å vaksinere og gi helsehjelp.

Helsepersonellet satt under et stort tre. Noen vaksinerte og andre førte helsebøker. Mange mødre og unger flokket seg rundt dem.

435 Selv fikk jeg gi Poliovaksine til noen barn. Det er en flytende vaksine som gis som drypp inn i munnen. To dråper til hvert barn. To dråper av håp og liv.

440 Og vi ser at GAVIs arbeid virkelig gir resultat. Så langt er livet til 2,3 millioner barn reddet gjennom GAVIs vaksiner. Og jeg tenker. Det har nyttet å kjempe for dette. Det gir mening og sloss for slikt. Det vil jeg fortsette med! I take courage!

445 Det jeg husker best var at jeg fikk gi poliovaksine til Raswiri - en liten jente som var født bare tolv dager tidligere.

Mora til barnet hette K r i s e - Krise, men neppe med den norske betydningen av ordet. Likevel kan det nok stå som et symbol for virkeligheten mange opplever i Malawi.

450 Samtidig er det håp. Vi ser at innsatsen til GAVI redder liv. Vi ser at norske bistandspenger skaper håp. Blant annet har vi vært med å doble kapasiteten på sykepleierutdanningen i Malawi.

455 Men det er en utfordring å få utdannede helsearbeidere til å bli i landet. Siden Malawi er et av de fattigste landene i verden er det vanskelig å konkurrere på lønnsvilkår. Relativt mange sykepleiere og leger er utdannet der - men samtidig

ser vi at rike land i vest plukker opp mange av disse. Det er blitt sagt at det er flere leger fra Malawi i Manchester - som det er i hele i Malawi.

460

Dette er en slags omvendt Robin Hood politikk: Man stjeler fra de aller fattigste - for å gi til de rike. Det er en skam - som KrF nå tar opp i Stortinget slik at Norge kan bidra for å få satt ned noen etiske merkesteiner i det internasjonale samfunn i slike spørsmål.

465

En slik reise sitter i - lenge etter at du kommer hjem.

Man får nye perspektiver på den norske politiske debatt og norske mediers oppslag. Man kjenner også på hvor lett det er å ta vår ubegripelige velstand som en selvfølge.

470

Det er noe feil når Norges største avis har Rune Rudbergs sexliv, og sykdommen til en programleder på TV 2 som hovedoppslag to påfølgende dager * Og det er noe feil når slikt ikke engang skaper offentlig debatt.

475

Norge ligner mer og mer på danskebåten. Vi lever i en boble av forbruk, underholdning og jag etter lettjente penger.

Vi er den generasjon nordmenn i historien som er betrodd de største ressurser til forvaltning. Og vi spør oss: Hva er meningen? Var meningen at vi skulle skaffe oss en ekstra bolig, en ekstra hytte, en ekstra bil og en ekstra båt? Eller var meningen at vi skulle gjøre en ekstra innsats for de fattigste? Jeg er ikke i tvil: - Makter ikke denne generasjonen å gjøre fattigdom til historie, vil historien neppe levne denne generasjonen mye ære. Vi har unike muligheter, men i dag bruker vi mulighetene først og fremst til å øke vår egen rikdom.

480

485

Vi trenger en ny samling om verdier i dette landet til erstatning for samlingen om kroner og øre. Verdier som respekt, omtanke, anstendighet, nøkternhet og nøysomhet.

490

Og vi trenger å ta vare på disse perspektivene når vi nå går vi inn i et valgkampår som sikkert blir preget av mye nærsyn - kanskje også en del fordommer og trangsyn. Men la oss i KrF bruke denne valgkampen til å bekrefte det vi ønsker skal prege vårt parti: Vidsyn - klarsyn - hensyn.

495

Jeg startet med å fortelle historien om William Wilberforce - røsten som vekket England til å avskaffe slaveriet. Jeg har vært innom William Booth - en annen gigant i Englands historie, som kanskje mer enn noen andre har blitt forbilde for kristen nestekjærlighet i praksis og for et sosialetisk engasjement.

Deres innsats fikk betydning for millioner av mennesker. Men da de startet var de ensomme i kampen. Om ikke alene, var det ikke mange som fulgte dem.

Uten sammenligning for øvrig: Rundt om kring i norske kommunestyre sitter det mange KrFere. Oftest er de få - én eller to. Det kan være lett å tro at vår røst er liten - at den ikke høres - at den er betydningsløs. Men én stemme kan være avgjørende - når budskapet stemmen bærer fram er viktig. Én stemme kan starte en utvikling i riktig retning. Én stemme kan bety en stor forskjell.

Wilberforce og Booths budskap lot seg ikke stoppe. De spredte seg, og formet samfunnene omkring seg.

Vi har en stemme som trengs i samfunnsdebatten. Vi tror at det kristne verdigrunnlaget trengs som bærebjelke både i rikspolitikk og lokalpolitikk. Vi er overbevist om at det kan hjelpe oss til å utforme politiske løsninger som treffer inn i hverdagen til folk i dag.

Derfor skal vi stå på både i tiden fram til lokalvalget, og i tiden etterpå. Stemmen skal bli sterkere.

We take courage.

Emner

Landsmøtetale, Partipolitikk

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/take-courage>